

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת וירא תשפ"ב

גליון: 81

א לעכטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

לנצל את ההזדמנויות

פניני הפרשה

"וישא את עיניו וירא" (י"ח ב)

ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן (תורה קל"ג) כשמים מול העיניים מטבע קטנה - זה יכול להסתיר הר גדול - כך גם אור ה' והתורה מאירים, רק צריכים להזיז את המטבע שלא יחצוץ. ומביא שם את משלו של ה'בעל שם טוב': שהעולם מלא אורות וסודות נפלאים ונוראים, והיד הקטנה עומדת בפני העיניים ומעכבת מראות אורות גדולים. וכן בליקוטי מוהר"ן (תורה ר"ד) שהעניים הם דברים עליונים וגבוהים מאוד והם רואים תמיד דברים עליונים גדולים ונוראים.

ובכאן, באחד מניסיונותיו של אברהם אבינו ע"ה, שהיה חולה ביום שלישי למילתו, והקב"ה הוציא חמה מנרתיקה, גם מה שאשה עיניה צרה באורחים (ב"מ פ"ז), הדגיש הכתוב: **"וישא את עיניו"** שלא הביט על המניעות, לא נתן למטבע הקטנה להסתיר את האור, אלא הגביה את עיניו מעל המניעה. ואפשר להסמיק זאת לחיזוק לדורות, בדברי הכתוב (ישעיה נא): **"הביטו אל אברהם אביכם..."** לשון של ראייה והסתכלות, ללמוד מאברהם אבינו אותו ראייה והבטה נכונה.

"וישא אברהם את עיניו וירא והנה שלושה אנשים" (יח ב)

ע"פ דברי ה'מדרש תנוחמא' כשכאב לו מדם המילה אמר לו הקב"ה שאחוס לך בניך, ואפרע משוואיהם בזכות שני דמים שנאמר: **"ואעבור אליך ואראך מתבוססת בדמיך ואומר לך בדמיך חיי בדמיך חיי"**, שזה רומז על דם פסח. ודם המילה. ואפ"ל, שזה מרומז ב"ית של פסוק זה: **"וישא עיניו וירא והנה בגמטריא 'שמונים ושמונה' - כמספר 'ב' פעמים דם"**.

"וישא אברהם את עיניו וירא והנה שלושה אנשים נצבים עליו" בספר 'תולדות יעקב יוסף' מביא: כי שלשה האנשים מרמזים על שלשה עמודי העולם, תורה ועבודה וגמילות חסדים, שהם כנגד אברהם יצחק ויעקב, והנה קודם שיצחק ויעקב היו בעולם, היה העול מתקיים רק על עמוד אחד של גמילות חסדים. וזהו **"עליו"** שכולם התקיימו על מידת החסד.

ואפ"ל בדבריו: **"עליו"** אותיות החיצוניות גימטריא ע"ו' כמספר חסד (עם האותיות והכולל), ואותיות הפנימיות גימטריא 'ארבעים' הרומזים על תורה ותפילה, וכמובא בדברי רש"י על ארבעים יום שבקש רחמים, שנאמר **"ואתנפל לפני ה' ארבעים יום"**. וכן 'ארבעים יום' לקבלת התורה. ו'בן ארבעים לבינה'. וזהו הנרמז כאן על עבודת החסד של אברהם אבינו, אך בפנימיות גם עבודת שאר האבות - תורה ותפילה.

"וירץ לקראתם מפתח האהל" (יח ב)

לכאורה קשה, למה מדגיש הכתוב שהוא רץ **"מפתח האהל"**, הרי כבר כתוב שהוא ישב בפתח האהל. ואפ"ל בהקדם ע"פ המובא בדבריהם (מכילתא ועוד): שתרג"ל מצוות הם כנגד רמ"ח איברי האדם, הדמיונות נותנים כוח לאדם, והרי כאן הוא היה חולה, ולא היה לו כוחותיו, לכך הדגיש שהוא רץ **"מפתח האהל"**, שבאהל הוא קיים מצוות, ובזכותו נמשך לו כוח לרוץ.

"יקח נא מעט מים"

לכאורה קשה למה רק **"מעט"**? ויעוין ב"אור החיים" שזה מהטעם - שלא רצה לביישם שטורח עבורם, לכן הביא רק מעט. ואפ"ל ע"פ המובא בדברי חז"ל **"אין מים אלא תורה"** (קידושין מ:). ובמסכת עירובין (נה). **שלא תמצא תורה לא בגסי הרוח ולא במי שמגביה דעתו. וכמאמרם עה"פ וממדבר מתנה - אם משים אדם את עצמו כמדבר הזה שהכל דשין בו תלמודו מתקיים בידו. וזו "מעט" לשון: "ענוה"**.

ממרומים, ואם תזוז ממנו אפילו פסיעה אחת, עלול גם ההרהור תשובה לחלוף. ויש אשר הזמן גורם, שדוקא זמן מסוים זה עורך את רוחך לטוב, ואם אך תמתין מעט, יסתלק ממך ויעלם, והיה כלא היה. על דרך הדברים האמורים, כותב מוהר"ן, שהבחין כמה פעמים אצל רבינו שלפניו נעצר באמצע החדר, וגילה תורה נפלאה ודרכים נפלאות בעבודת ה' יתברך, ולא רצה לזוז ממקומו עד שגמר מה שרצה. כי כאשר מגיעה התעוררות מלמעלה, הוא מוכרח להתבונן מיד, ולעשות משהו בעבודת השם יתברך, כגון לדבר שם דיבורים להש"ת וכדומה. בעודו במקום - עם גידע ול התעוררות, ובאותו הזמן, גם לא ללמוד שום דבר אחד ולא להמתין רגע אחד לפני שחוטף משהו בעבודת השם.

לנצל ההזדמנות גם בסור מרע - וגם בעשה טוב

בליקוטי הלכות' מביא מוהר"ן את ענינו של ההבדל בין 'חמץ' ל'מצה'; שכאשר הזדרזו עם ישראל ועמדו לצאת ממצרים, לברוח ממ"ט שערי הטומאה, בד בבד נאסר עליהם החמץ. ומהו החמץ? עיסה מחומצת, היינו עיסה שהשהו אותה והניחוה זמן מה ללא עסק, ומכאן מתהווה החמץ.

והיה רבי לוי יצחק בנדר שח על כך: שכאשר האדם יוצא מן הקליפות, הוא יוצא ממצרים, ממקור הטומאה והזוהמא, אז אסור לו להמתין ולהשתהות, אלא לברוח מהר מיד, **"ולא יכלו להתמהמה"** - אין שם **"היכי תמצו"** של השתהות והתמהמהות, אסור להתעכב ולו לרגע אחד... אלא למהר לצאת משם, וזהו ענינו של איסור החמץ באותו זמן. כמו כן, כאשר רוצים להעניק לך מתנה מלמעלה; התעוררות, דבקות, הושט את שתי ידיך, הזדרז וטול, ואל תשהה לרגע אחד, שמא תאבד הכל...

גם יום הגשמים אפשר לנצל

ונוכל גם ללמוד מכך, מה שהתחלנו בימי אלו לבקש על **"גשם"**, שגם זמן זה אפשר לנצל להשפעות טובות, כמובא בספרים שזה זמן של עת רצון, ואפשר לנצלו, וכדברי הכתוב, (דברים כח): **"פתח ה' לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו - ולברך את כל מעשה ידך"**.

וכבר מובא בחז"ל (תענית ז, ח) (ועוד) בגודל **"יום הגשמים"** שהוא כיום שנבראו שמים וארץ, כיום תחיית המתים, וכיום קיבוץ גלויות, ושהפרוטה בכיס מתברכת, והישועה פרה ורבה בו, שכל זה מלמד אותנו שיש לנו לנצל כל דבר טוב לעשות מכך כלים לעבודתנו אנו.

ובליקוטי הלכות' (נדה) מחבר זאת לך שאנו יכולים להתחבר ל'אמונה' בכוח הגשמים, וכדבריו: זהו שארז"ל, גדול יום הגשמים כיום תחיית המתים, וע"כ קבעו חזרת גשמים בתחיית המתים. כי גשמים הם בחינת המשכת האמונה, שנמשכת ממימי הדעת שיתגלו לעתיד, שזהו בחינת תחיית המתים, כי אז אחר התחיה יהיה עיקר התגלות הדעת הקדוש, בחינת: ומלאה הארץ דעה את השם.

נצל כל הזדמנות של התעלות ועת רצון לתפילה ולעבודת השם, שנזכה להמשך זאת לעובדא ולמעשה, כבקשת אברהם אבינו: **"אל נא תעבור מעל עבדי"**, להישאר עם האורה הגדולה, כי הרי כל הזדמנות טובה - יש להתחבר אליה, לא ליתן שיעבור ללא שתשאיר את רישומיה והשפעותיה.

לאחת המשפחות בעיר "ברוד" נולד בן בשעה טובה ומצלחת. ל"בית המילה" התכבד ב"סנדקאות" הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל. אולם אבי הבן חלה פתאום במחלה אנושה, והרופאים אמרו שעוד מעט קט ישיב נשמתו ליוצרה.

מנהג היה בברודי, שבמקרה עצוב כגון זה, מעכבים את הברית עד לאחר פטירת האב, כדי שיוכלו לקרוא בשמו לרח הנפול. אולם רבי שלמה ציווה לערוך מיד את הברית. והנה, קרה הנס, רק הונח התינוק על ברכי הסנדק - השתנו פני החולה האנוש לטובה. אט אט פקח את עיניו, ולבסוף גם בירך ברכת: **"להכניסו בבריתו של אברהם אבינו"**.

כשיצא הגאון מהבית אמר לסובביו: אל נא תחשבו שהראיתי מופת בכך שהתינוק נרפא מחוליו, לא ולא! אלא למדתי זאת מדברי חכמינו בפרשייתנו (רש"י בראשית יח, ב): שהמלאך מיכאל שבישר לשרה שתלד בן, גם הציל את לוט.

ולכאורה הדבר תמוה: כלום חסרים מלאכים שהוצרכו לשלוח מלאך אחד לשליחות כפולה? אך מסתבר שזכותו של לוט - לא הייתה גדולה שישלח מלאך מיוחד להצילו, נס הצלתו היה להתרחש בדרך אגב, על ידי מלאך שנשלח לשליחות אחרת. גם כאן אמר הגאון, חשבתי שיתכן שאין לאב זכויות שישלח עבורו מלאך מיוחד להחיש לו רפואה. לכן הורתי לערוך מיד את הברית, וכשיבוא אליהו הנביא ל"ברית" יביא עמו גם "רפואה".

לא לתת להארה לחלוף

ודברים אלו מקושרים עם הכתוב בתחילת פרשייתנו בפסוק: **"אל נא תעבור מעל עבדך"**, שאברהם ביקש לנצל ההזדמנות שהשכינה תישאר עמו בקיום המצוה, וכדברי רש"י: **"והיה אומר לקב"ה להמתין לו עד שירץ ויכניס את האורחים"**.

ומדוע ביקש מהקב"ה להמתין לו, ולא שיבוא אחר כך בפעם שנייה? מובא בספר 'דעת תורה' שאם הקב"ה הולך מהאדם קשה מאוד להשיגו פעם שנייה, הזכות להיות בבחינת: **"עולה בהר ה'"** עליו להשתדל מאוד להיות גם בגדר: **"יקום במקום קודש"**, להישאר עם הארה. ולכן ביקש אברהם אבינו מהקב"ה שימתין לו.

וכן הם גם דבריו של רבי נתן בליקוטי הלכות' על פסוק זה, שאברהם ביקש מהש"ת, ש'לא יעבור ממנו', היינו שלא יעבור התגלות הזאת, עד שיישאר אצלו ממנו רשימה טובה, שיוכל להחיות את עצמו תמיד. וזה **"יקח נא מעט מים"**, שרומז על המשכת השפע, שביקש שלא יעבור ממנו התגלות עד שימשך שמים שפע.

לנצל זאת - במקום שעומדים

וכך כותב רבינו בליקוטי מוהר"ן (קכ"ד ב): שכאשר יש לאדם הרהור תשובה, אסור לו להתעלם ממנו ולהניחו לשעה אחרת, אלא עליו לעשות מיד איזו עשייה קדושה בעודו עומד על מקומו. כי יתכן שאם ילך ממקומו, עלול הרהור התשובה לחלוף ממנו. ובספר 'דיבורי אמונה' (חלק ד, להרה"ח ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל) כותב על כך: במקום שאתה נמצא, באותו רגע שהרהור התשובה הגיע אליך, עשה משהו על פי! לא תחשך מתעורר במוחך רעיון טוב, איזה רצון לקרבת אלוקים, שא עיניך השמימה, שאו מרום עיניכם - ודבר דיבור להש"ת. כי יש אשר המקום גורם שבמקום זה דוקא יופיע עליך רוח טהרה

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו זי"ע

"ואקחה פת לחם וסעדו לכם" (בראשית יח ה)

חלות לשבת קודש!

היה זה רבי עוזר תלמידו של מוהר"ת, שהיה עובד את השם במסירות, בחרדת קודש ובסילודין מתוך עניות ודוחק גדול.

והיה זה פעם בערב שבת קודש - ב"ליל ששי", ולרבי עוזר עדיין לא היה לו לצרכי השבת מאומה, ויהי בעת התבודדות בעזרת נשים' לאחר חצות הלילה כדרכו בקודש, ניסהו יצרו להעכיר את רוחו ולהפילו לעצבות וקדרות רוח, אך רבי עוזר לא נכנע אליו. וכך שמעוהו מתבודד ואומר בעת שיחת ליבו לפני קונו: "ואם לעוזר אין כסף עבור הוצאות השבת, לעוזר עוד יהיה צרכי שבת", וחזר על תיבות אלו כמה וכמה פעמים.

ובין אלו שעברו סמוך לעזרת נשים' היה "בעל המאפיה" שגם הוא שמע קול תפילה נגובה הבוקעת ועולה מ"עזרת נשים". וכשהטה אזנו שמע את רבי עוזר מתבודד ומנחם את עצמו באמרו: ואם לעוזר אין על שבת, לעוזר יהיה על שבת. "איי עוזר האט נישט אויף שבת, עוזר וועט האַפּין אויף שבת". התרגש האופה עד מאוד מדיבורי אמת אלו, פנה וחזר לבית מאפיייתו, והביא לו בשפע גדול חלות טריות עבור כל השבת - לו ולכל ביתו.

"כל השמע יצחק לי" (בראשית כא ו)

רש"י: "שמח על".

ממשיכים לתופף בשמחה!

היה זה בשמחת חתונה שהתקיימה בעיר "ברסלב", שנמשכה עד אור הבוקר כמנהג הימים ההם. בשעות המאוחרות של הלילה נרדם המתופף - ששמו היה רבי יעקב, ובשם הכינוי "יאנקל", באמצע התיפוף - מרב עייפותו.

כשהבחין מנהל התזמורת בנמנומו, נתן לו סטירת לחי, וצעק עליו: "יאנקל! תופף בשמחה!" "יאנקל! קלאפ פריילאך!"

התעורר יאנקל משנתו בבכיה - מכאב הסטירה והמשיך לתופף בכל עוזו וכוחו.

וכשהבחין בזה מוהר"ת, לקח מאורע זה למשל לעבודת השם יתברך, באמרו: שכן הוא, שאף שמכים את האדם בכל מיני ירידות והשלכות, אף-על-פי-כן מוכרח וחייב הוא להמשיך להכות את היצר הרע וחילוליו - בשמחה.

בספר "אבניה ברזל" כתב שמעשה זה היה אצל רבנו, וסיים ואמר: "אף-על-פי שקבלת סטירה, חיב הנך לתופף שוב בשמחה!" "א פטש גאָאָפּט און פּריילאך גיקלאָפּט..."

"כי אמרה אל אראה במות הילד" (בראשית כא טז)

תפילה על בת הגויה בחצר הציון!

היה זה החסיד הנודע מגדולי חסידי ברסלב רבי מיכל דורפמן זצ"ל, שהיה לו חלק גדול ומרכזי בהגלת הציון הקדוש - מידי שלטון הרשע, עת היה דר ברוסיה הקומוניסטית.

רבים היו סיפורי נפלאותיו סביב הציון הקדוש, וביניהם סיפור זה: היה זה באחת השנים, חלתה בתה של הגויה "אנטוניה" שהתגוררה בחצר הציון הקדוש. (כל שנה בראש השנה - היה שח רבי מיכל, הייתי משלשל לה מטבע הגון, בכדי שתמנע מהכלב המאויים והמפחיד שלה להתנכל לחסידים שבאו להתפלל ליד הציון).

וכשחלתה בתה באופן תאומי - העלילו התאומים על אנ"ש, שהם כישפו את הבת על ידי שתיית מים מכושפים... ועקב כך היא מנעה בכל תוקף מהחסידים להיכנס לחצר הציון.

ואז - המשיך רבי מיכל בסיפורו; עלה בדעתי לפייסה, בכך שכאן במקום גניזת הצדיק נתפלל לרפואתה. היא הסכימה. התפללתי על הציון וכה אמרתי: ריבונו של עולם יש לך עולם מלא גויים, מה לך אם תשאיר בחיים גם גויה זו?..."

אכן הבת התרפאה, כשהגויה תלתה זאת בתפלתנו, והיה זה לטובה גדולה עבור המשך קיום הקיבוץ באומן.

"וישכם אברהם בבקר" (בראשית כב ג)

עבודת חצות לילה - על אף הקור העז!

היה זה פעם, שנסע רבי נחמן מטולטשין, יחד עם מוהר"ת בימי החורף על הדרים. בלילה, כשהתאכסנו באיזה אכסניה, לא הצליח רבי נחמן מטולטשין לסדר עבור מוהר"ת מקום טוב לשינה, כי החלונות שם - היו פתוחים ושבורים, וכמה שהיה עז רצונו להשתדל בזה, כדי שיוכל מוהר"ת לנהוג מנהגו בקמת חצות ולמוד תורה בלילה, לא עלתה בידו הדבר.

וכשהתעורר רבי נחמן מטולטשין, ראה איך שמוהר"ת כבר יושב עם שולחן-ערוך 'ורה-דעה' ולומד בהתמדה לאחר אמירת תיקון חצות, כשהקור והרוחות העזות אינם מפריעים לו לעבודתו.

מן סעף ההא לידי הנדרים | עוד קצת, ועוד קצת - ומרויחים הרבה

ילדים יקרים! הטו והקשיבו לספור קטן!

היה זה בתחלת התקרבותו של מוהר"ן רבי נתן לרבי נחמן מברסלב, אמר לו בין דבריו, "אביסל איז אויך גוט" "מעט זה גם טוב".

ורבי נתן מאוד התלהב והתחזק מדברים אלו, באמרו לעצמו: שאם 'קצת' זה טוב, אז עוד 'קצת' ועוד 'קצת' זה בודאי טוב מאוד, וכן התחיל לשמח עם כל "הקצתים" שיש לו, וחסף והרזיח עוד קצת ועוד קצת, ונזף הצטבר 'הרבה' מאוד.

וכך היה שח החסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל (דבורי אמונה ג): הנה הדבר ברור ללא כל ספק, פאָשר האדם שמח באמת, מעמקי לבו עם הנקודות הטובות שזכה להן, לא יתכן שלא ירצה ולא ישתוקק לעשות טוב עוד ועוד...

וממשיך וכותב: הבה ונתבונן; אם לאדם נתנה האפשרות לזכות ברכוש גדול מאוד, באוצר גדול, ומרפה ידיו ואינו נוטל? מהיכן זה נובע...?

כי הוא אינו שש לקחת עוד, וככל הנראה אינו חש ומרגיש את חשיבות הרכוש הגאָה לידו. כלומר, שחסרון השמחה בנקודה הטובה, היא הסיבה שלא ישאף לרכוש עוד ועוד נקודות טובות, ודבר זה הוא הפסד גדול שאינו יכול להתקדם בעבודת השם.

אכן כן; כמה שישמח וינערך עם הנקודה הטובה שאינו עושים להשם יתברך, כך יגבר בנו החשק לעשות עוד ועוד, והנה עצה טובה עבורנו לזכות להרויח הרבה מאוד טוב.

המשך פניני הפרשה

כן אפשר לפרש בענין זה ע"פ דברי המדרש (מד"ר י"ג ט"ו) שהלומד תורה צריכה לבלולו במעשים טובים וזהו: מע"ט - ר"ת: מעשים טובים.

עוד אפ"ל, שמעשה אבות סימן לבנים - כמשמעו כשהאבות לומדים עם בניהם יש להתחיל לאט, ולאחמ"כ מוסיפים ומרבים כדברי המשנה באבות: **בן חמש למקרא וכו'.** ויעויין בפירושו 'תפארת ישראל' על "בן חמש עשרה לתלמוד" - שהוא כבר למוד ומוכשר בשכלו להעמיק בדינו. וכן נפסק במב"ם (ת"ת א,ו) שאביו חייב ללמוד תורה מעט מעט פסוקים, עד שיהיה בן שש או בן שבע הכל לפי בוריו. וזה מרומז ב"מעט מים" שיש לצרף את ה"מעט" ל"מים" לקניין תורה.

כן אפשר להוסיף בדברי מוהר"ן מברסלב - שאמר למוהר"ת בתחילת התקרבותו שמעט זה גם טוב, ורבי נתן התחזק מכך באמרו: שאם מעט זה טוב, אז בוודאי הרבה מעט בוודאי זה טוב מאוד, וזהו הקדמה של ה"מעט" ל"מים" שע"י המעט זוכים לבסוף לים התורה, למים רבים.

"ויאמרו כן תעשה כאשר דברת" (י"ח ה)

ע"פ המובא ב"ליקוטי מוהר"ן (ל"ד) שעיקר השפע הוא לפי הדיבור ולכן במצוות הכנסת אורחים של אברהם אבינו שורש מידת החסד, אמרו לו המלאכים" **כן תעשה כאשר דברת** כי עיקר זכות העשייה תלויה בדיבור.

"הנה נא העיר הזאת קרובה לנוס שמה והיא מצער" (י"ח ה)

במסכת שבת (י:), וגם רש"י מביאו שמצער הכוונה לישוב חדש שעונותיה מועוטים, ולכן רצה אברהם לנוס לשם - להחיות את נפשו, כדברי הפסוק. אפשר להביא מכאן אסמכתא לדברי ה"רמב"ם" שאם האדם נמצא בסביבה רעה ומשפיע עליו יש לו לעזוב מקום זה.

ואפשר להוסיף ולומר: בדברי המדרש על הפסוק (איוב ח ז) "והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאוד" ללמדך, שכל המצטער בתחילתו, נוה לו בסופו. ואין לך שמצטער מתחילתו יותר מאברהם, שהושלך לכבשן, וגלה מבית אביו, ורדפו אחריו ששה עשר מלכים, ונתנסה בעשר נסיונות, וקבר את שרה. ולסוף נח, שנאמר: ואברהם זקן בא בימים וה' ברח וגו. וזהו "מצער" מלשן "צער" דאל הליבה מהקושי של עזיבת מקומו, וללכת למקום תורה.

"וימחר אברהם אהלה אל שרה... ואל הבקר רץ אברהם" (יח ו ז)

אפשר לדייק, שכשהוא בא לשרה לבקש ממנה שתעשי עוגות, כתוב רק: "וימחר" אולם בבקר כתוב "ואל הבקר רץ אברהם" שהוא "רץ" שלגבי אשתו - זה צריך להיות במתינות, וכמובא (יבמות סג), "מתון נסיב איתתא", שיש לנהוג במתינות, ולכן כתוב רק "וימחר" ולא "וירץ".

"ויקרא אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עושה" 752

בספר "זרע שמשון" מבאר, שלכאורה צריך ביאור, מדוע הפסיק בפסוק זה באמצע תיאור מעשה הפשע של סדום, ופונה לעניין "המכסה אני מאברהם". ומבאר, דלפי שאנשי סדום היו רעים וחטאים בהכנסת אורחים, ואברהם אבינו אדרבה היה זהיר ורזיז בזה. ושמא תאמר שיהיו יכולים להינצל בזכותו של אברהם אבינו, כי הצדיק מגן על בני דורו, לכן אמר הקב"ה אינו מן הדיו שאכסה אני מאברהם אשר אני עושה, שהרי בודאי גם הוא יסכים עמי, כי זכותו של אברהם אינו מועיל להצלת סדום, כי זעקת סדום ועמורה רבה והולכת ואין עוד בהם שום תקוה, ורק מי שדומה לאברהם ניצל מזכותו, אבל מי שאינו עושה מעשה אברהם אינו ניצל בזכותו, ומשום הכי הפסיק בפסוקים אלו לבאר הטעם שלא ניצלו בזכות של אברהם אבינו.

ואפ"ל בדבריו: שהגיטריא של: "ויקרא אמר המכסה אני מאברהם" הוא "הכנסת אורח", (עם התיבות והכולל) ובהמשך "אשר אני עושה" הו"ת של אלו התיבות הם גיטריא: **שבעים ושתיים** גיטריא "חסד" רמז שזו הייתה הכוונה הפנימית בכך, שאולי יגן עליהם זכותו של אברהם אבינו ב"הכנסת אורחים" ובמידת ה"חסד" שלו.

"וה' פקד את שרה" (כ"א א)

פקד מלשון פיקדון רמז למצוות חינוך הבנים שהם כפיקדון אצל האדם לשמור ולחנכם בדרך התורה והיראה.

וכן אפשר לומר ע"פ דברי חז"ל בקבלת התורה שהבנים הם "עריבים" לאבותיהם שיקיימו את התורה, וזהו: פקד מלשון פיקדון וערבות.

זוית ראיה <<

החכם יודע לבחון
לפנימיות ולעומק...
גם אם המראה
ההיצוני מאוד
מלהיב ומושך -
אינו מתפתה מכך...
"אל תסתכל בקנקן
אלא כמה שיש בו"
(אבות ד ר)